

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Quarta, an liceat alicui co[m]matre[m] vxoris sue ducere in vxore[m]? Sic:
mortua vxore, si co[m]maternitas matrimonium precessit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62466)

Post susceptum. si cap. Sedm. Et. r. Alex. ca. sua huius ca. sic ponit debet. Dicit in hoc ca. q. filij nati ex duobus comparibus simul copulari ne possunt. q. etiam adoptivus exiheret in potestate copulari non possunt. Unde dicit Alexan. huc ca. derogatum per pcedens. ca. Urban.

Qui ex patre vel comatre post susceptos filios de fonte nati fuerit coniugatio possunt.

Post susceptum vero de fonte filij vel filia spiritualia emat. q. si copatre vel comatre nati fuerint, inrimonio coniugatio non possunt. q. leges seculi non emancipatos adoptivus prohibent copulari.

Idem ex libro digestorum tit. de ritu nupiarum perpendit, in quo ita legitur.

De adoptione. Quisita fraternitas eousq. sumpe dit nuptias donec manet adoptio. Ideo q. ca. qua pater meo adoptavit et emancipavit, potero vxorem ducere. Et que r. si me emancipato illa in parte retinuerit, poterim iungi matri monio. Ita q. volenti generu adoptare, suadet vt filia emancipet. Similiter suadet et q. velit nuru adoptare, vt emancipet filium. Et quis vero aliquo fortuito casu filia sue co-

matris vxorem acceperit, non cogitur eam dimittere. Unde in Triburienli concilio legitur.

Non cogitur q. dimittere filiam sue comatris quam duxit in coniugium.

Unde etiam nec canonica institutione defuit, nec interdictione aliqua refutamus. sed ppter eos q. dicitur de eo sentitur, hoc loco aliquid commemoramus. si quis sue spiritualis comatris filiam fortuito et ita contingente rerum casu in coniugium duxerit, filio maturiori servato habeat, atq. honeste legitimo coniugio operam det.

Questio. liij.

Elitam vero ppatris vxoris sue nulli in coniugium ducere potest.

Unde Pico laus papa scribit Constantie. episcopo Salomoni.

si vxor mea suscepit filiu Berthe de sacro fonte: si postea meam vxorem cognouero, Bertha tunc efficitur comater mea, et tunc cum ea contrahere non potero. quod non placet. Dicitur: ideo sic distinguatur, scilicet an copaternitas vel comaternitas pcedat carnalis copula, an sequatur. Si pcedit, tunc licite potest q. habere duas comatres. Si autem sequatur, aut vterq. coniugium vel alter suscipit filium alterius, aut filii eorum consensu suscipitur ab illo, aut filii alterius eorum tantu suscipit. In primo et secundo casu non potest quis habere duas comatres, in tertio sic. De hoc plenius dicitur in summa huius questionis, et in summa 7. ubi.

Relicta. Dec est tertia questio. an q. possit accipere in vxore relicta copatris sue vxoris: et h. sub hac forma verborum hoc questio pponat. hic dicitur: tamem videtur hic poni questio, an q. aliquis diuersis repositibus possit contrahere cum duabus comatribus. In tribus primis capitulis. et in vlt. dicit q. non, in medio q. sic. Ita hoc modo soluit questionem hanc. J. e. s. notandum, q. si vxor mea suscipit Berthe filium de sacro fonte: si post vxorem meam carnaliter cognosco, tunc Bertha efficitur mihi comater, et nunq. eam ducere poterit: vlt. ca. i. et vlt. si vxor vxoris non cognouero, tunc Bertha non efficitur mihi comater: et mortua vxore mea, potero eam ducere. et ita

ad hoc ca. q. filij nati ex duobus comparibus simul copulari ne possunt.

Unde dicit Alexan. huc ca. derogatum per pcedens. ca. Urban.

Qui ex patre vel comatre post susceptos filios de fonte nati fuerit coniugatio possunt.

Post susceptum vero de fonte filij vel filia spiritualia emat. q. si copatre vel comatre nati fuerint, inrimonio coniugatio non possunt.

Idem ex libro digestorum tit. de ritu nupiarum perpendit, in quo ita legitur.

De adoptione. Quisita fraternitas eousq. sumpe dit nuptias donec manet adoptio.

Ideo q. ca. qua pater meo adoptavit et emancipavit, potero vxorem ducere.

Et que r. si me emancipato illa in parte retinuerit, poterim iungi matri monio.

Ita q. volenti generu adoptare, suadet vt filia emancipet.

Similiter suadet et q. velit nuru adoptare, vt emancipet filium.

Et quis vero aliquo fortuito casu filia sue co-

matris vxorem acceperit, non cogitur eam dimittere.

Unde in Triburienli concilio legitur.

Non cogitur q. dimittere filiam sue comatris quam duxit in coniugium.

Unde etiam nec canonica institutione defuit, nec interdictione aliqua refutamus.

sed ppter eos q. dicitur de eo sentitur, hoc loco aliquid commemoramus.

si quis sue spiritualis comatris filiam fortuito et ita contingente rerum casu in coniugium duxerit, filio maturiori servato habeat, atq. honeste legitimo coniugio operam det.

Unde Pico laus papa scribit Constantie. episcopo Salomoni.

si vxor mea suscepit filiu Berthe de sacro fonte: si postea meam vxorem cognouero, Bertha tunc efficitur comater mea, et tunc cum ea contrahere non potero.

quod non placet. Dicitur: ideo sic distinguatur, scilicet an copaternitas vel comaternitas pcedat carnalis copula, an sequatur.

Si pcedit, tunc licite potest q. habere duas comatres. Si autem sequatur, aut vterq. coniugium vel alter suscipit filium alterius, aut filii eorum consensu suscipitur ab illo, aut filii alterius eorum tantu suscipit.

In primo et secundo casu non potest quis habere duas comatres, in tertio sic.

De hoc plenius dicitur in summa huius questionis, et in summa 7. ubi.

Relicta. Dec est tertia questio. an q. possit accipere in vxore relicta copatris sue vxoris: et h. sub hac forma verborum hoc questio pponat.

hic dicitur: tamem videtur hic poni questio, an q. aliquis diuersis repositibus possit contrahere cum duabus comatribus.

In tribus primis capitulis. et in vlt. dicit q. non, in medio q. sic.

Ita hoc modo soluit questionem hanc. J. e. s. notandum, q. si vxor mea suscipit Berthe filium de sacro fonte: si post vxorem meam carnaliter cognosco, tunc Bertha efficitur mihi comater, et nunq. eam ducere poterit: vlt. ca. i. et vlt. si vxor vxoris non cognouero, tunc Bertha non efficitur mihi comater: et mortua vxore mea, potero eam ducere. et ita

et ita

et ita

et ita

et ita

et ita

et ita

et ita

habeo duas comatres diversis temporibus: vt cap. me-
dij. Sed hec solutio indigna est relatu. et ideo non lega-
mus ea. fm cam. Cancellata ergo ea opinione. et R. et Jo.
qui diluuntur inter directam et indirectam compaterni-
tatem. cum non sit autentica. dico referre an compaterni-
tas vel comaternitas precedat car-
nalem copulaz. an
sequatur. si prece-
dat. licet potest qd
habere duas comatres: qd p vno
nem carnis sequen-
tem. non pertransit
ad vniorem spiritus
precedentem:
vt. i. ca. post vros.
Si. aut sequatur
aut alter coniugiu
vel vterqz suscipit
filium alterius: aut si
li. eorum commu-
nis suscipit ad alio.
aut filius alterius
eoru tantu suscipit-
tur. in primo et se-
cundo casu non po-
test qd habere dua-
as comatres: i. ter-
tio potest. qd licet
efficatur aliqd co-
pater vros meos.
non tamen est mi-
hi copater. nisi fi-
lius qd sit et meus
qui leuatur de sa-
cro fonte. Un vniu-
ter teneas qd si co-
paternitas sequat
carnalem copulaz.
in nullo casu potest
alids habere duas
comatres. vel aliq
duos compatres. nisi hoc solo casu quando filius tantu al-
terius suscipitur de sacro fonte.

**De duas comatres alicui ha-
bere non licet.**

Considera a nobis sancti-
tas vestra si aliquis ho-
mo duas comatres habere va-
leat vna post altera. i. quo me-
minisse dicit scriptu esse: Erunt
duo in carne vna. Itaqz cu co-
stet. qd vir et mulier vna caro p
conubiu efficiunt: restat nimi-
ru viru copatre pstitui illi mu-
lieri cuius inrimonio assumpta
vros comater esse videbat. et id
circo liquet viru illi femine no
posse coniungi in copula qd co-
mater egerat. cum qua id eue-
rat vna caro effectus.

Yte ex concilio Calcedone.
Octo annis peniteat qd dua-
bus comitetur comatribus.

Si pater et filius. aut duo fra-
tres cu vna muliere. aut
si cu matre et filia. aut cu duab
sororibus. aut cu duab comatri-
bus aliqd concubuerit: fm anti-
qua et humaniore definitione
octo annis peniteat.

Item Innocenti. Superio

Considera. qd Casus. Martinus vros suscepit filiu Ber-
ta de sacro fonte postqz vna caro fuerat effecta cu
Martino: quousit fuit viru Martinu post morte vros
posse ducere Bertam in vros. et responderi qd non. qd Ber-
ta est eius comater. cu vros eius fuerat comater cu
qua iam vna caro fuerat effectus.

Per conubium. i. per carnalem copulam: vt. xxvij.
q. ij. Agathosa.

Pater. Ocho annis. septennis penitentia indi-
ci qd quolibet peccato mortali: vt. xxvij. q. ij. hoc
ipsum. nisi aliud suadet criminis enormitas. vel digni-
tas persone: vt. xxvij. q. ij. hoc ipsum. q. hoc autu.

Conjugio. i. ex coniugibus.

Christianis ministeriu dederit. inuergit.
do. s. i. q. i. qd quid. Alij exponunt. dederit christiana-
tis ministerium. teneat ad catechismum: vt de conse-
d. dist. iij. in catechismo.

Compatres. Expresse hic colligitur. cum alter cont-
ingit suscipit filium alicui: statim ambo coniuges effi-
ciuntur compatres illius. ergo nihil refert an post carna-
liter commiserentur vel non. prout voluit dicere. S. et
vros. 30. s. notandum.

Hess.
ij. Di.

Copas-
terni-
tas viri
porrigi
tur ad
vros.

Caro. ergo per spontam de presenti non acquirit
compaternitas: cum canon hoc ponat p ratione. qd sunt
vna caro effecti: Item si hec est causa quare dicitur
compaternitas. quia vna caro est effectus cum ea: ergo
per totu fornicarium contrahitur compaternitas. quia
qui adhece mter-
trix vnam copulaz
efficitur cum ea: vt
xxx. q. iij. in eo. n. p. qd
nam et affirmat ac-
quisitio: vt vros
fornicariu: vt vros
quis. iij. s. inces. et. iij.
er ca. nec cam. et. qd.
tra de eo qd cogni-
consang. dicitur. iij.
nem. Quidam ta-
men refugium bie-
cere qd per fornic-
arium totu contra-
hatur compaterni-
tas. cu compaterni-
tas illa vinculu spi-
rituale.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Contra.
hec est. qd. para-
qd. in qua. ponit
duo casus in quib
quis potest habe-
re duas comatres.
Jo. de fan.

Copas-
terni-
tas viri
porrigi
tur ad
vros.
30. s. notandum.

